

Sygn. akt III CNP 7/21

POSTANOWIENIE

Dnia 22 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Łodko

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 22 grudnia 2021 r.,
skargi M. J.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego w K. z dnia 19 grudnia 2018 r., sygn. akt II Ca (...)
wydanego w sprawie z powództwa M. J.
przeciwko P. K.
o zapłatę,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

M.J. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia - wyroku Sądu Okręgowego w K. z 19 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Artykuł 424⁵ § 1 k.p.c. określa wymogi konstrukcyjne skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku, które powinny być spełnione kumulatywnie. Brak któregośkolwiek z tych istotnych elementów skargi stanowi podstawę do jej odrzucenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 30 listopada 2005 r., IV CNP 4/05 i z 2 marca 2006 r., IV CNP 8/06). Brak któregośkolwiek z elementów konstrukcyjnych skargi jest brakiem istotnym, nieusuwalnym w postępowaniu naprawczym i powoduje jej odrzucenie a limine (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 stycznia 2006 r., III CNP 26/05).

Przedstawiona skarga nie spełnia wymagań określonych w art. 424⁵ § 1 pkt 1, 4 i 5 k.p.c.

Skarżący ma obowiązek - poza oznaczeniem wyroku, od którego skarga jest wniesiona - określenia czy wyrok ten jest zaskarżony w całości lub w części (art. 424⁵ § 1 pkt 1 k.p.c.). Precyzyjne określenie zakresu zaskarżenia pozostaje w kompetencji skarżącego i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi dotyczących jej podstaw argumentów przemawiających za ustaleniem zakresu zaskarżenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 października 2016 r., II CNP 16/16). Wnosząc skargę od wyroku Sądu Okręgowego w K., skarżący nie wskazał, czy jest on zaskarżony w całości lub w części.

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia należy uprawdopodobnić fakt wyrządzenia szkody spowodowanej wydaniem orzeczenia, którego dotyczy (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.). Z przepisu nie wynika obowiązek udowodnienia szkody, który zaktualizuje się dopiero w postępowaniu przeciwko Skarbowi Państwa o odszkodowanie, wytoczonym po stwierdzeniu niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, ale niezbędne jest natomiast jej uprawdopodobnienie. Wyłącznie twierdzenie strony o wystąpieniu szkody nie będzie wystarczające do przyjęcia, że wyrządzenie szkody zostało uprawdopodobnione. Przyjmuje się w judykaturze Sądu Najwyższego, że przesłanka uprawdopodobnienia szkody wyrządzonej zaskarżonym orzeczeniem jest spełniona, jeśli skarżący powoła w skardze nie tylko wszystkie znane mu fakty, które wskazują na związek między zaskarżonym orzeczeniem a doznanymi skutkiem jego wydania stratami lub utraconymi korzyściami, ale ponadto powoła dowody lub co najmniej ich surogaty, które uczynią twierdzenie o wyrządzeniu szkody wiarygodnym. W postępowaniu wywołanym skargą Sąd Najwyższy wprawdzie nie bada tych dowodów, ale ich powołanie jest konieczne dla uprawdopodobnienia (uwiarygodnienia) szkody. W przeciwnym razie mogłoby się okazać, że skarga o stwierdzenie niezgodności prawomocnego orzeczenia z prawem przyjęta zostanie do merytorycznego rozpoznania, mimo, że zaskarżone orzeczenie nie spowodowało szkody, albo wywołało skutki tylko w mniemaniu skarżącego stanowiące o szkodzie, która w istocie nie zaistniała (zob.

postanowienie Sądu Najwyższego z 23 marca 2006 r., IV CNP 23/06). Twierdzenie skarżącego o wyrządzeniu szkody, bez przekonującej argumentacji prawnej wskazującej, że szkoda rzeczywiście została wyrządzona, nie jest wystarczające.

W niniejszej sprawie powołanie się wyłącznie na fakt nieuwzględnienia żądania, nie może być utożsamiane z wyrządzeniem szkody, której rozmiary mogłyby odpowiadać wartości przedmiotu sporu w kwestionowanej części (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 lutego 2021 r., V CNP 21/20). Skarżący uzasadniając uprawdopodobnienie poniesienia szkody nie tylko nie zindywidualizował zobowiązania, które – w jego ocenie – jest bezpodstawne, ale też nie wskazał jaki uszczerbek majątkowy już poniósł, ewentualnie jakiego dozna. Sposób uprawdopodobnienia szkody przedstawiony w skardze jest zatem niewystarczający również ze względu na zbyt wysoki stopień jego uogólnienia. Wśród tzw. konstrukcyjnych wymagań skargi przewidziano bowiem obok obowiązku uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody, wskazanie jej rodzaju i rozmiaru oraz uwiarygodnienie tego oświadczenia poprzez powoływanie i przedstawianie dowodów. Skarga nie spełnia tego wymagania, gdyż uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody zostało sformułowane zbyt ogólnie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 maja 2019 r., III CNP 18/18).

Konstrukcyjnym elementem skargi warunkującej jej dopuszczalność jest obowiązek wykazania, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Polega na ujawnieniu i przedstawieniu w sposób wyczerpujący i niebudzący wątpliwości tych okoliczności oraz na dowiedzeniu ich istnienia i przekonującym uzasadnieniu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05). Skarżący analizy takiej nie przedstawił. Ograniczył się wyłącznie do twierdzenia, że „wyrok z dnia 19 grudnia 2018 r. Sądu Okręgowego w Krakowie jest ostateczny i nie przysługują od niego żadne środki odwoławcze.”. Skarga nie spełnia jej konstrukcyjnych przesłanek bez "wykazania", że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Obowiązku tego nie można zastąpić wyłącznie przez: "wskazanie", "przytoczenie", czy "uwiarygodnienie". Nie wystarczy więc samo stwierdzenie o braku możliwości wzruszenia zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych, które nie

zostało poparte stosowną argumentacją i przytoczeniem właściwych przepisów prawa. Nie można zatem uznać, że przesłanka z art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. również została spełniona.

Ze tych względów Sąd Najwyższy uznał, że skarga nie spełnia wymagań przewidzianych w art. 424⁵ k.p.c. i orzekł jak w sentencji na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.